

EUROOPA KOHTU OTSUS

16. detsember 1992*

[...]

Kohtuasjas C-211/91,

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindaja: komisjoni õigustalituse ametnik Pieter Van Nuffel, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis: c/o õigustalituse ametniku Roberto Hayderi büroo, Centre Wagner, Kirchberg,

hageja,

versus

Belgia Kuningriik, esindaja: välisasjade, väliskaubanduse ja arengukoostöö ministeeriumi direktor Jan Devadder, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis: Belgia suuraatkond, 4 Rue des Girondins,

kostja,

mille esemeks on taotlus tuvastada, et jättes flaami kogukonnas kohaldatavates õigusaktides kehtima ühenduse õigusega vastuolus olevaid nõudeid televisiooniprogrammide edastamise kohta televisioonivõrkudes ja mitteriiklike televisioonijaamadele kehtivate tingimuste kohta, on Belgia Kuningriik rikkunud EMÜ asutamislepingu artiklitest 52, 59, 60 ja 221 tulenevaid kohustusi,

EUROOPA KOHUS,

koosseisus: president O. Due, kodade esimehed G. C. Rodríguez Iglesias ja J. L. Murray, kohtunikud G. F. Mancini, R. Joliet, F. A. Schockweiler, J. C. Moitinho de Almeida, F. Grévisse ja ja D.A.O. Edward,

kohtujurist: G. Tesauro,

kohtusekretär: kohtusekretäri asetäitja H. von Holstein,

kuulanud ära kohtuistungil ettekande,

---

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

kuulanud 10. novembri 1992. aasta istungil, kus Belgia Kuningriiki esindas Brüsseli advokaat J. Stuyck, ära poolte suulised märkused,

kuulanud 24. novembri 1992. aasta istungil ära kohtujuristi arvamuse,

on teinud järgmise

otsuse

1. Hagiavaldusega, mis saabus Euroopa Kohtusse 8. augustil 1991, esitas Euroopa Ühenduste Komisjon EMÜ asutamislepingu artikli 169 alusel Euroopa Kohtule hagi tuvastamiseks, et flaami kogukonnas kohaldatavate õigusaktide osas on Belgia Kuningriik rikkunud EMÜ asutamislepingu artikkelit 52, 59, 60 ja 221 tulenevaid kohustusi,

- keelates teiste liikmesriikide televisioonisaadete edastajate poolt edastatavate saadete edastamise televisiooniprogrammide saatevõrgus, kui programm ei ole mõnes saate edastaja asukohaliikmesriigi keeles,
- nõudes teistes liikmesriikides asuvatelt mitteriiklikelt televisioonisaadete edastajatelt saadete televisiooniprogrammide saatevõrgus edastamiseks luba, millele saamiseks võib seada tingimusi,
- reserveerides kogu flaami kogukonnale suunatud mitteriikliku televisiooniettevõtte kapitalist 51% hollandikeelsetele päeva- ja nädalalehtede väljaandjatele, mis asuvad hollandikeelses piirkonnas või kakskeelses Brüsseli piirkonnas,
- ja määratledes diskrimineerival viisil oma kultuurisaated, mis moodustavad mitteriiklike telesaateettevõtete programmide kohustusliku osa.

2. Viimasele kolmele etteheitele Belgia valitsus vastu ei vaidle.

3. Kohtuasja faktilised asjaolud, menetluskäik ja poolte argumendid on üksikasjalikult esitatud kohtuistungil ettekandes. Järgnevalt kajastatakse neid ainult määral, mis on vajalik kohtuotsuse põhjenduste seisukohast.

Esimene etteheide: nõue programmide keele kohta

4. Esimene etteheide puudutab televisiooniettevõtjatele kehtestatud keeldu edastada oma võrgus teiste liikmesriikide raadio- või telesaatejaamade programme, kui programme ei edastata mõnes selle jaama asukohaliikmesriigi keeles. See keeld on sätestatud Flaami kogukonna 28. jaanuari 1987. aasta dekreedis raadio- ja teleprogrammide edastamise kohta

raadio- ja televisioonivõrkudes ning mitteriiklike telesaateettevõtete tegevuslubade kohta (Moniteur Belge, 19. märts 1987, lk 4196).

5. Oluline on märkida, et kõnealused õigusaktid takistavad teenuste vaba liikumist, kuna need ei võimalda flaami kogukonna kaabelvõrgu kaudu edastada teistes liikmesriikides asutatud saatejaamade programme, mis on muus keeles kui saatejaama asukohaliikmesriigi keel.

6. See takistus on diskrimineeriv mitte ainult seetõttu, nagu Belgia valitsus möönab, et see ei kehti üksnes Belgias asutatud saatejaamadele, vaid eelkõige seetõttu, et sellega takistatakse muus liikmesriigis kui Madalmaades asuvatel jaamadel hollandikeelsete programmide pakkumist flaami kogukonna vaatajaskonnale, samas kui see võimalus on loomulikult olemas Madalmaade saatejaamadel.

7. Belgia valitsus toetub kõnealuse regulatsiooni õigustamiseks kultuuripoliitikaga seotud eesmärkidele, milleks on pluralismi säilitamine trükipressis, mis saab otsest kasu siseriiklike telesaatejaamade reklaamitulust, kunstipärandi säilitamine ja arendamine ning siseriiklike saatejaamade elujõulisus.

8. Nende väidetega ei saa nõustuda.

9. Belgia valitsuse poolt välja toodud esimesest ja kolmandast kultuuripoliitika eesmärgist nähtub, et vaidlustatud meetme eesmärk on siseriiklikele saatejaamadele tekkida võiva konkurentsi piiramine nende reklaamitulu säilitamiseks. Kultuuripärandi säilitamise ja arendamise eesmärgi osas piisab, kui märkida, nagu ka komisjon seda teeb, et see vaidlustatud meede tegelikult vähendab nõudlust hollandikeelsete televisioonisaadete järele.

10. Liiatigi ei seondu Belgia valitsuse poolt esitatud põhjendused mitte ühegagi teenuste osutamise vabadusest artikli 56 alusel teha lubatud eranditest, milleks on avalik kord, riiklik julgeolek ja rahvatervis.

11. Euroopa Kohus on järjekindlalt leidnud (vt eelkõige otsus kohtuasjas 288/89: *Collective Antennevoorziening Gouda v. Commissariaat voor de Media* (EKL 1991, lk I-4007, 1. punkt)), et üksnes neile eranditele tuginedes võib põhjendada siseriiklikke eeskirju, mida ei kohaldata teenuste suhtes ühtviisi, nende päritolu eristamata.

12. Ei saa nõustuda argumendiga, mida Belgia valitsus püüab tuletada kohtuasjas 33/74: *Van Binsbergen v. Bedrijfsvereniging Metaalnijverheid* (EKL 1974, lk 1299) tehtud otsusest, mille kohaselt ei või teenuseid osutav isik hoiduda kõrvale eeskirjadest, mida kohaldatakse teenuseosutajatele, kes on asutatud selles liikmesriigis, kuhu tema tegevus on suunatud. Kuigi on tõsi, et selle otsuse 13. punkti kohaselt võib teenuse osutamise asukoha liikmesriik võtta meetmeid selleks, et takistada seda, et teenuste osutaja, kelle tegevus on täielikult või peamiselt suunatud selle liikmesriigi territooriumile, kasutaks artikliga 59 garanteeritud vabadust selleks, et hoida kõrvale kutsealaeeskirjadest, mida kohaldataks talle juhul, kui ta oleks asutatud selles liikmesriigis, ent sellest ei järeldu, et liikmesriigil oleks lubatud keelata

täielikult teatud teenuste osutamine teistes liikmesriikides asutatud ettevõtjate poolt, sest see oleks samaväärne teenuste osutamise vabaduse kõrvaldamisega.

13. Komisjoni esimese etteheitega tuleb seega nõustuda.

Ülejäänud kolm etteheidet

14. Nagu kostjaks olev valitsus ise märgib, ei olnud põhjendatud arvamuses antud tähtja lõppedes flaami kogukonnas kohaldatavad õigusaktid teise etteheite osas kooskõlas asutamislepingu artiklitega 59 ja 60 ning kolmanda etteheite osas artiklitega 52 ja 221 ning neljanda etteheite osas artikliga 59.

15. Seetõttu tuleb nende kolme etteheitega samuti nõustuda ning asuda seisukohale, et Belgia valitsus on rikkunud oma kohustusi komisjoni näidatud viisil.

Kohtukulud

16. Kodukorra artikli 69 lõike 2 alusel hüvitab kohtukulud kohtuvaidluse kaotanud pool. Kuna kostja on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud välja mõista temalt.

Esitatud põhjendustest lähtudes,

EUROOPA KOHUS (viies koda),

otsustab:

1. Tunnustada, et flaami kogukonnas kohaldatavate õigusaktide osas on Belgia Kuningriik rikkunud EMÜ asutamislepingu artiklitest 52, 59, 60 ja 221 tulenevaid kohustusi,

- keelates teiste liikmesriikide televisioonisaadete edastajate poolt edastatavate saadete edastamise televisiooniprogrammide saatevõrgus, kui programm ei ole mõnes saate edastaja asukohaliikmesriigi keeles,
- nõudes teistes liikmesriikides asuvatelt mitteriiklikelt televisioonisaadete edastajatelt saadete televisiooniprogrammide saatevõrgus edastamiseks luba, millele saamiseks võib seada tingimusi,

reserveerides kogu flaami kogukonnale suunatud mitteriikliku televisiooniettevõtte kapitalist 51% hollandikeelsetele päeva- ja nädalalehtede väljaandjatele, mis asuvad hollandikeelses piirkonnas või kakskeelses Brüsseli piirkonnas, määratledes diskrimineerival viisil oma

